

IN VOGELVLUCHT

Nestpalen voor ooievaars

De Directeur van een steenfabriek te Wageningen (de Heer Sigmond) zal met medewerking van leden van de Vogelbeschermingswacht „Zuid West Ve-

luwe" nog dit jaar een nestpaal bouwen. Ook de Heer Veldhuizen te Doetinchem (vroeger sekretaris van de Vogelbeschermingswacht „Nieuwkoop") zal met medewerking van een paar vogelvrienden aan de IJssel bij Doetinchem een nestpaal voor ooievaars plaatsen.

De Heer J. Labberton maakte een ooievaarsnest klaar op het landgoed van Kasteel de „Canneburgh" te Vaassen. Alhoewel er geen broedend op zijn aangekomen heeft er wel reeds een exemplaar op het nest gestaan.

De Gemeenteraad van Warmond heeft in haar vergaderingen voorgesteld het bestaande ooievaarsnest op te laten knappen en een nieuw op een andere plaats in de Gemeente op te stellen.

De Vereniging voor natuur- en dierenbescherming Ter Aar bereidt plannen voor een tweede nestpaal in haar Gemeente op te stellen.

J. T.

Pootkleur van stormmeeuwen

Een *stormmeeuw*, welke ik terugving deed bij mij een vraag opkomen. Ik had opgemerkt dat, naast de volwassen *stormmeeuwen* met geelgroene poten ook volwassen *stormmeeuwen* met vleeskleurige poten voorkomen. Ik nam aan dat dit de laatste fasen van het juveniele kleed waren. De *stormmeeuw*, die ik op 10 februari 1956 terugving had vleeskleurige poten. Daar ik deze zelfde vogel een jaar eerder als volwassen exemplaar geringd had, was hij bij de terugvangst minstens in zijn 2e volwassen levensjaar.

Mijn mening over bovenstaand is dus niet juist. G. D. Engelen

Houtduivenmoord

In „Wiek en Sneb" jrg. 4 p. 37 vragen wij waar de oppositie van vogelbeschermers blijft bij 't doden van haast 150.000 *houtduiven* in 1955.

Wij werden er op attent gemaakt dat door de Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren en „Covavo" (Federatief Comité voor Vogelbescherming in Nederland) in een brief aan de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening geda-teerd 4 mei 1956, is geprotesteerd tegen de verdelging en gevraagd is deze actie onmiddellijk te stoppen.

In het orgaan „Dierenbescherming" van de Ned. Ver. tot Bescherming van Dieren jrg. 37 No. 6, Juni 1956 p. 17 is deze brief gepubliceerd. Red.

BOOMVALK

Tekening Rein Stuurman

Cliché Alg. Handelsblad

Achteruitgang van onze zwaluwenstand.

Het voortdurend slechte weer, waarmee wij reeds de laatste jaren te kampen hebben, is een der belangrijkste oorzaken dat het aantal zwaluwen in ons land schrikbarend achteruit gaat. Het ontbreken van voldoende voedsel is voor de zwaluwen doorslaggevend, ofschoon vermoedelijk ook andere oorzaken tot de achteruitgang leiden.

Gegevens hierover worden graag ontvangen.

De heer J. Ivangh stelde een verslag over de achteruitgang in de provincie Noord-Holland van de zwaluwen, in de laatste jaren samen. Dit verslag werd gestencild door hem uitgegeven.

J. T.

Roofvogel-silhouetten voorkomen het doodvliegen van zangvogels tegen glazen ramen.

In de „Neue Illustrierte” van 2 juni 1956 nr. 22 p. 8 lazen wij, dat er zich in 1955 181 zangvogels doodvlogen tegen de glazen wanden van de doorzichtige wandelgangen te Freiburg, Duitsland.

Om dit te voorkomen plakte men uitgeknipte silhouetten van jagende en prooigrijpende roofvogels op de grote ruiten. Ook gestyleerde silhouetten bleken de zangvogels af te schrikken. Punten, blokjes, ruiten, kubieken en andere kleine ornamenten bleken geen of geringe uitwerking te hebben. De Universiteit van Freiburg heeft hier op eenvoudige wijze het doodvliegen van vele zangvogels voorkomen en beveelt dit ook aan bij glazen windschermen, veranda's en andere grote aangebouwde glazen ruiten. Enkele foto's verduidelijken het artikel.

J. T.

Vreemde kleine zwaan.

Op 10 maart 1956 zagen wij bij de Eem-

mond 6 *kleine zwanen* langsvliegen, waarvan 1 ex. een volkomen rose snavel, zonder enig zwart, had. De poten waren eveneens geheel rose. Heeft iemand dit wel eens meer waargenomen?

Herman Nuijen

Over het voedsel van waterwild.

„Waterfowl and their food plants in Washington” door Charles F. Yocom, uitgegeven in 1951 door de University of Washington Press geeft een aardig beeld hoe wij een onderzoek naar het voedsel van waterwild instellen en hoe deze gegevens zijn uit te werken. Speciaal ook het wintervoedsel wordt hierin uitgebreid behandeld. Het wijst voor de zoveelste maal weer erop dat mét de seizoenen ook het voedsel vaak verandert.

In ons land zou de uitgave van een kleine brochure met goede zwart-wit tekeningen van vogels die tot in de strengste koude bij ons voorkomen, met een korte beschrijving van de vogels en van voedsel en wijze van voedselzoeken bij een volgende winter bijdragen tot snelle hulpverlening in de winter.

J. T.

Symfonie der seizoenen.

Het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, P. C. Hoofdstraat 163, Amsterdam heeft een grote Duitse natuurfilm aangekocht. Het is een 16 mm. geluidsfilm met nederlands gesproken commentaar. De titel is „*Symfonie der seizoenen*”. De Nederlandse bewerking was in handen van Mej. G. van der Baan en de heer J. van Dijk. De film biedt onder meer prachtige opnamen uit het leven van herten, vossen, wisenten, moeflons, trekvogels w.o. roofvogels en duurt ca 90 minuten. Voor nadere inlichtingen wende men zich tot bovenstaand adres.

Red.

Boek over het jagen van roofvogels.

Zojuist verschenen:

„Over de jachtwijze van de in Nederland voorkomende roofvogels” door F. van Ommen met pentekeningen van L. G. Landkroon, uitg. Spruyt, Van Mantgem & De Does N.V., Leiden 1956 — prijs gebonden f 3.90.

Het idee is goed Prof. Dr. L. Tinbergen's „Roofvogels” aan te willen vullen. He-laas zijn samensteller en tekenaar hierin niet geslaagd. De tekst is niet consciëntieus en brengt weinig nieuws.

Ruigpootbuizerd (met z'n opmerkelijke andere jachtwijze dan de *buizerd*), *smelleken*, *bruine-* en *grauwe kuikendief* ontbreken. Bij de jachtwijzen behoren m.i. ook de achtergelaten „verenkransen”, die voor sommige roofvogels zo karakteristiek zijn, uitgebreid besproken te worden.

De illustraties zijn slecht, waardoor het boekje nog meer aan aantrekkelijkheid verliest.

J. T.

Rijk geïllustreerd boek bij voorintekening goedkoper.

Uitgeverij Bumij, Clementinastraat 3, Antwerpen kondigt het verschijnen van een rijk geïllustreerde uitgave met foto's, op kunstdrukpapier over vogels „onzer gewesten” aan. „*Vogels voor de camera*” is samengesteld door M. Verbruggen. Ruim 200 pagina's bevat dit boek, waarvan er meer dan 100 geïllustreerd zijn. Formaat ca 26 x 20 cm.

Prijs is bij voorintekening f 22.50 (indien gestort op giro nr. van onze administratie t.n.v. H. van Schuppen, Bennekom giro 616972). Na het verschijnen, tegen eind december a.s., is de prijs 350.— Belgische francs.

De betaling kan in één of twee stortingen geschieden.

Red.

Ornithologische Studiegenootschap „Aves” in België.

Uit België vernamen wij over de activiteiten van het Ornithologisch Studiegenootschap „Aves” (adres J. Nagels, Maria Louizaplantsoen 72, Brussel 4, België) dat zich voorlopig vooral bezig houdt met tal van interessante exkursies (voornamelijk eendagstochten) naar vogelrijke terreinen in België, Nederland en noord Frankrijk. Ook worden films en weekends georganiseerd. T.z.t. zal een tijdschrift verschijnen waarin de activiteiten van het genootschap: avifaunistiek, wetenschappelijke enquêtes, phaenologisch onderzoek, inventarisaties, vogel- en natuurbescherming, korte mededelingen e.d. zullen worden opgenomen. Nauwere samenwerking met dit Studiegenootschap is in voorbereiding.

Red.

Medewerking gevraagd van journalisten.

De journalisten onder onze abonné's welke als nat. hist. medewerker voor plaatselijke of landelijke dagbladen en tijdschriften schrijven verzoeken wij „Wiek en Sneb” in hun artikelen te noemen of een speciaal artikel aan ons blad te wijden, zodat wij grotere bekendheid onder alle lagen der bevolking krijgen. Toezending van deze stukjes aan de redactie wordt zeer op prijs gesteld.

Red.

Volksnamen van vogels.

Op het verzoek om toezending van streek- en volksnamen van Nederlandse vogels werden vele brieven ontvangen waarvoor wij alle medewerkers hartelijk danken. Graag worden aanvullingen nog steeds ontvangen.

J. T.

Hagelstorm veroorzaakt de dood van honderden overwinterende ooievaars.

Op 28 januari 1956 woedde in het Colesberg distrikt in Zuid Afrika een zware hagelstorm. Voor zover vastgesteld kon worden werden meer dan 500 overwinterende Europese ooievaars gedood. Bij een onderzoek van de dode en gewonde vogels op de boerderij Palmietfontein waar de meeste ooievaars verminkt, verwond of gedood werden aangetroffen, werden twee geringde vogels gevonden. Vele vogels werden met gebroken vleugels gevonden. Men heeft ervan pogen te redden maar de meeste dieren waren zodanig verwond dat zij gedood moesten worden. Deze winter verbleven duizenden ooievaars in het distrikt waar zij op de grote aantallen sprinkhanen afkwamen. De gevolgen van dergelijke hagelstormen werden nooit erg serieus genomen. Het voorval in het Colesberg distrikt toont echter aan dat het een belangrijke factor kan zijn. Het is namelijk best mogelijk dat er vaker groter aantallen ooievaars sterven tengevolge van plaatselijke hagelstorms welke niet gerapporteerd worden. („The Ostrich” jrg. 27 No. 2 april 1956 p. 90).

In ons land werden kokmeeuwen slachtoffer van een hagelstorm.

De heer J. Benthien te Dwingeloo (Dr.) scheef ons: „gisteren, 10 juni 1956, ca 18.— uur was hier een vreselijk onweer, waarin hagelstenen zaten van 6 cm. diameter. De oogst is grotendeels verloren. Op mijn perceel vond ik 11 dode kokmeeuwen, die het slachtoffer van de vreselijke hagelstorm werden”.

Vogels op de rug van zoogdieren V.

Naar aanleiding van mijn artikel „Van zoogdierruggen pikken vogels „graantje” mee” in de „Nieuwe Haagse Cou-

rant” en „Nieuwe Leidsche Courant” van 13 februari 1956 ontving ik nog de volgende berichten: Ir. G. M. Uitermark te Voorschoten ziet elk voorjaar *kauwtjes* op de ruggen, de koppen en zelfs aan de buiken van pony's hangen. De pony's die de gehele winter buiten blijven worden door de *kauwtjes* in het voorjaar van hun overvloedige winterhaar verlost en hij krijgt de indruk dat de pony's dit zelfs prettig vinden. De *kauwtjes* vliegen geregeld terug naar het bos om dan weer spoedig terug te keren. Het haar wordt naar de mening van de heer Uitermark gebruikt voor het bouwen van de nesten.

Diverse bewoners uit 's-Gravenhage berichten over *kauwtjes* die in het voorjaar op de ruggen van de damherten zaten en grote plukken haar voor het nesten verzamelden. De *kauwtjes* blijken deze gewoonte in 's-Gravenhage reeds jarenlang te hebben, want behalve recente waarnemingen wordt er door diverse berichtgevers ook over „vroeger” geschreven.

J. T.

De leider van „Vogelwarte Helgoland”, Prof. Dr. R. Drost, verzocht ons onderstaande opmerking aan onze lezers bekend te maken:

Opmerking over *fratertjes* (*Carduelis flavirostris*) met gekleurde ringen.

Gedurende de laatste twee winterseizoenen zijn in de omgeving van Wilhelmshaven door de „Vogelwarte Helgoland” ongeveer 1000 *fratertjes* geringd, die bovendien van een gekleurde ring (ieder jaar werd een andere kleur gebruikt) werden voorzien.

Verscheidene terugmeldingen van deze vogels in Nederland maken het zeer waarschijnlijk dat ook het verschijnen in de komende wintermaanden mogelijk is.

Men wordt daarom verzocht bij het waarnemen van deze soort op ringen te letten en gegevens over kleur en plaats van de ringen (d.w.z. aan welke poot aluminium, resp. kleurring) te willen noteren.

Vogelwarte Helgoland
Wilhelmshaven